

Pensjonsutvalgets forslag

Marianne Marthinsen
Direktør strategi, innsikt og analyse i Finans
Norge og medlem av Pensjonsutvalget

Forsikringskonferansen 2023
31. januar 2023

Overordnet beskrivelse av oppgaven

Utvalget skal

- «beskrive pensjonssystemet og evaluere om de langsiktige målene i reformen vil kunne nås»
- «se på mulige justeringer for å sikre pensjonssystemets økonomiske og sosiale bærekraft»

NOU

Norges offentlige utredninger **2022: 7**

Et forbedret pensjonssystem

Utredning fra et utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 12. juni 2020.
Avgitt til Arbeids- og inkluderingsdepartementet 16. juni 2022.

Enighet om to grunnleggende prinsipper

Utvalgets prinsipielle utgangspunkt ved vurderingen av reglene for uføres alderspensjon og minsteytelsene er at

- uføres alderspensjon bør over tid stabiliseres i forhold til sammenliknbare arbeidsføres alderspensjon, og
- minstenivåene bør utvikle seg i takt med den generelle velstandsveksten.

Løsningene foreslås innenfor rammen av en aldergrensereform

- Pensjonsreformen innebærer at det er nødvendig å øke avgangsalderen for å oppnå like høy alderspensjon som tidligere årskull, men de formelle grensene (62, 67, 75) har allikevel ligget fast
- Økte aldersgrenser er en logisk videreutvikling av pensjonsreformen
- Gir rom for å styrke utviklingen i pensjonene til uføre og garantipensjonister

Gradvis økte aldersgrenser

- Utvalget foreslår at aldersgrensene skal øke gradvis for personer født i 1964 eller senere
- Økningen skal skje i takt med økningen i forventet levealder slik at yrkesaktive som utsetter avgangen i takt med den økte aldersgrensen får fullt kompensert for virkningen av levealdersjustering
- Aldersgrensene for å motta uføretrygd, AAP, sykepenger og dagpenger økes i takt med grensene i pensjonssystemet

Minsteytelsler

- For å ikke svekke forholdet mellom standardsikringen og minstesikringen i pensjonssystemet ytterligere, og for å begrense utgiftsveksten, tilrår utvalget ikke en generell økning i minsteytelsene
- Utvalget ønsker å prioritere reguleringen av minsteytelsene framfor en generell nivåøkning. Dersom minsteytelsene reguleres med lønnsveksten, vil det sikre at verdiene opprettholdes over tid sammenliknet med det alminnelige lønnsnivået.

Alderspensjon til uføre

- «Uføres alderspensjon skal stå i et rimelig forhold til arbeidsføres alderspensjon» (Prop. 130 L (2010–2011))
- Utvalgets flertall mener prinsipielt at uføres gjennomsnittlige alderspensjon bør stabiliseres i forhold til arbeidsføres alderspensjon
- Usikkert hvor lenge arbeidsføre vil stå i arbeid

Økte kostnader

- Utvalgets forslag vil gi en betydelig vekst i folketrygdens utgifter både til alderspensjon og til uføretrygd og andre ytelser
- Utvalget anslår utgiftsveksten i 2060 til om lag 20 mrd. 2021-kroner
- Det er sammenliknet med hva en videreføring av dagens regler kunne gitt
- Utvalget mener dagens regler for minsteytelsene og uføres alderspensjon ikke er bærekraftige

Hva mener Finans Norge ?

Finans Norge støtter hovedforslagene i rapporten

- Finans Norge støtter i hovedsak de overordnede vurderingene og forslagene til justeringer i folketrygden som Pensjonsutvalget har foreslått i utredningen. Som utvalgets rapport viser, har pensjonsreformen i 2011 vært nødvendig og den har virket etter hensikten.
- Forslagene fra utvalget bidrar etter vårt syn til å balansere hensynet til den økonomiske og sosiale bærekraften. Der det i rapporten er uttrykt dissenser knyttet til forslagene fra utvalget, støtter vi forslagene fra utvalgets flertall. Behovet for tjenestepensjon og egen pensjonssparing forsterkes etter vårt syn ytterligere av de analysene og beskrivelsene som framkommer i rapporten.

Videre må rapporten følges opp av endringer i tjenestepensjonsregelverket

- *Pensjonsutvalgets utredning må følges opp ved at det raskt igangsettes en ny utredning for å vurdere nødvendige tilpasninger i tjenestepensjonsregelverket. Behovet for tilpasninger gjelder både privat og offentlig tjenestepensjon*
- I private ordninger er tidligste uttaksalder i dag 62 år for alderspensjon, aldersgrensen for overgang fra uførepensjon til alderspensjon er 67 år og øvre opptjeningsalder for uførepensjon er 62 år) mv. Når aldersgrensene økes i folketrygden, vil det følgelig også måtte ses på om aldersgrensene knyttet til lengden på utbetalingstiden i tjenestepensjonsordningene må økes.

(Jf. at minstekravene til utbetalingstid i innskuddspensjon i dag er hhv. minimum 10 år og minst til fylte 77 år i innskuddspensjon).

Og det må vurderes endringer i rammene for egen pensjonssparing

